

Särtryck ur

CJP NYHETSMBREV

Nr 42:3 Juni 2006

DEN SÅRADE MANLIGHETEN

av Guy Corneau

Guy Corneau, Ph.D. jungiansk analytiker, utbildad vid C G Jung Institute i Zürich, författare och föredragshållare, och numera verksam i Montreal, Kanada.

De psykiska problem som senare generationers män upplever har faktiskt rötter som sträcker sig ända ned till den västerländska civilisationens grundvalar. Den skadade manliga identiteten är inte ett nytt fenomen. Från den stund då det dualistiska tänkandet gjorde sin entré, och kanske ändå tidigare, fanns det en separation mellan kropp och tanke, objekt och subjekt, natur och kultur.

Det manliga dilemmat kan naturligtvis inte lösas bara genom en uppvärdering av den maskulina aggressiviteten och ett återuppväckande av krigarens vitala intensitet. Detta illustreras på ett utmärkt sätt i legenden om Parsifal, en av de märkligaste hjältarna från medeltiden. I berättelsen om honom ser vi hur tragiska konsekvenserna kan bli om man bygger sin manliga identitet på enbart yttre attribut. Det finns knappast någon bättre metafor för yttlig maskulinitet än riddarrustningen, som till och med kan stå upprätt på egen hand.

Det finns många versioner av Parsifal-legenden, från Chrétien de Troyes medeltida klassiker till John Boormans film Excalibur. Historien, som skrevs ned för första gången för mer än femhundra år sedan, är ändå förvånansvärt aktuell och den gör under alla förhållanden slut på föreställningarna om ett idylliskt förflutet, då varje son hade en far och det inte fanns några problem med den manliga identiteten.

Den unge Parsifal lever ensam tillsammans med sin mor. Han har aldrig träffat sin far, som dog i kriget. Hans bröder har också stupat i strid. Parsifals mor är rädd för att förlora sin

ende kvarvarande son, därför förbjuder hon honom att bli riddare. Trots det lämnar Parsifal henne och beger sig ut på en riddarresa, vilket gör att modern dör av brustet hjärta. På sin resa möter Parsifal en ung jungfru som blir förtjust i honom. Men hon har en friare, Röde Riddaren, som utmanar Parsifal på duell. Parsifal dödar Röde Riddaren, stjälar hans blanka, röda rustning, och tar den på sig ovanpå bondkläderna som hans kärleksfulla mor sytt åt honom. Därefter ger han sig av och lämnar jungfrun bakom sig.

Här ser vi grundmönstret i Parsifals sökande efter en manlig identitet. Konfrontationen med Röde Riddaren, vars rustning har blodets och passionens färg, representerar individens första konfrontation med instinktens värld, hans egna instinktiva behov. Parsifal besegrar dessa impulser med sin råstyrka, men denna seger motverkar egentligen syftet med kampen, eftersom den hindrar honom från att genuint tillägna sig den röde riddarens manlighet. Trots

Det manliga dilemmat kan naturligtvis inte lösas bara genom en uppvärdering av den maskulina aggressiviteten och ett återuppväckande av krigarens vitala intensitet..

att Parsifal utåt visar upp en prålig, praktfull macho-manlighet, representerad av hans nya rustning, är han fortfarande en mammas pojke, eftersom han under rustningen ännu bär de mjuka kläder hans mor sydde åt honom.

Iklädd sin nya rustning blir Parsifal presenterad vid kung Arthurs hov och för Riddarna av Runda Bordet. Där får han lära sig riddarskapets konst, hur man rätt hanterar olika vapen och rider sin häst på bästa sätt, och sedan beger han sig ut i stora världen.

Han räddar ett kungarike från en ondsint tyrann och som tack blir han erbjuden prinsessan Blancheffleurs hand. Bröllopet har knappt ägt rum innan Parsifal, lockad av drömmar om nya segrar, överger sin hustru - precis som han tidigare övergivit sin mor och Röde Riddarens jungfru. Parsifal kan tydligen inte binda

sig vid en kvinna. Hans äventyrlust drar honom bort från allt engagemang i den feminina världen. Det tvångsmässiga behovet att få visa sitt hjältemod och behovet av stolt oberoende i förhållande till kvinnor för till sist Parsifal ansikte mot ansikte med Fiskarkungen och mysteriet med den Heliga Graalen.

En dag kommer han till en sjö. I mitten av sjön ser han en man som fiskar, helt orörlig sitter han. Detta visar sig vara Fiskarkungen, som ivrigt inbjuder riddaren till en bankett på slottet samma kväll. Mitt under banketten inträffar något mycket underligt. Vår hjälte blir vittne till en procession som kulminerar i ett mystiskt skådespel där blod droppar från en lans ned i ett kärl, den Heliga Graalen.

Parsifal blir stum av upplevelsen. Han längtar vilt efter att begära en förklaring, men han vågar inte eftersom han har lovat sin mor att alltid uppföra sig väl och inte fråga i fint sällskap. Hans tystnad visar sig olycklig: när banketten är slut får han veta att Fiskarkungen lider av en skada i låret, och att detta sår inte kommer att läkas förrän en gäst bryter tystnaden genom att fråga om det underliga skådespel han har bevittnat. Parsifal får också veta att upphovet till kungens skada är en otäck häxa och att den blödande lansens är samma lans som den romerske soldaten använde för att sticka i sidan på den korsfäste Kristus.

***

Låt oss stanna upp vid denna punkt och fundera över några av legendens olika element. Flera av dess teman är relevanta än idag: det centrala problemet med männens tystnad till exempel, och problemet med den manliga identitetens bräcklighet, som i legenden framställs som att kungen har ett sår som inte läker.

Var på kroppen han är skadad beskrivs i vaga ordalag, "i trakten av ljumskan." Med andra ord är det nära kroppens mitt, i höjd med buken eller könsorganen. Denna del utgör gränslandet mellan överkropp och underkropp, den skiljer de "ädla" delarna, nämligen hjärta, lungor och huvud, från de så kallade "öadla". Den mystiska beskrivningen av kungens sår kan ses som en antydning om att kungen är kasterad: den manliga reproduktionsförmågan har blivit skadad, det maskulina har förlorat sin kraft att skapa och förnya sig. Det är intres-

CJP NYHETSMBREV

ISSN 1652-2125

Utges av CJP Centrum för Jungiansk Psykologi AB två ggr/år (juni och december). Upplaga 5.000. Ansv. utgivare: Gunlög Raihle.

sant att notera att i en annan version av legenden kommer lansstöten inte från en otäck häxa utan från "en muhammedan" - och det anges specifikt att kungen skadas i könsorganen.

Fiskarkungens skada i mellandelen av kroppen pekar på att den maskulina energin har klivits i två: de ädla övre delarna har avskiljts från de oädla nedre delarna. Det maskulina förmår inte återskapa sig självt, det kan inte alstra nya attityder och kan överhuvudtaget inte röra sig framåt, eftersom det har förlorat kontakten med sina egna ben. Det har förlorat markkontakten.

En häxa sägs ha förorsakat såret och häxor representerar den feminina princip som männen har tagit avstånd ifrån. Det feminina blir då illvilligt och vänder sig mot männen. Parsifals möte med Fiskarkungen kommer efter att han har övergivit sin hustru, Blanche fleur. Såret speglar alltså männens dubbla känslor inför kvinnan: det är som om män hade avskiljt sig själva från vad de tror är den avskrivda sidan av den egna naturen och därefter projicerat denna obehagliga sida på kvinnorna. Männens förtryck av kvinnan är alltså en yttre spegling av förtrycket av det feminina i deras inre, vilket naturligtvis väcker det femininas vrede och dess hämndbegär.

Spjutet som åstadkom kungens blödande sår förstärker den blödande lansens som symbol. Det finns en förbindelse mellan häxans spjut och den romerska soldatens spjut. Kristi sår är förbundet med kungens skada och med mannens bristande integration av det feminina elementet.

Man kan hävda att hänvisningen till Kristi blod visar att den kristna religionens grundförutsättningar, trots dess civiliserande inflytande, är både sårade och sårande. Kristendomen markerar splittringen mellan det högre och det lägre; i stället för att förena förnuft och instinkt, åtskiljs de. Den kristna världen odlar en luftig, himmelsblå andlighet, som inte ger plats åt instinkt och kroppslighet. Instinktiv, "röd" andlighet förnekas och kvinnorna lämnas att bära bördan av denna uppsplittring av det maskulina. Häxritualerna, med sina förvirrade danser och talrika sexuella anspelningar, kan ses som en kompensation för denna blindhet hos den etablerade kristendomen.

Den amerikanska urbefolkningens religion, som många anser primitiv, verkar inte lida av denna uppsplittring. Namn som den Store Manitou eller den Store Anden ger oss inte bilden av någon okroppslig andlig princip. Tvärtom bibehåller de sin anknytning till naturen och vi kan ana dem i örnens flykt, i åskans mulles eller i vindens styrka. I jämförelse framstår "Fader vår som är i himmelen" som ganska okroppslig. När den övre delen av våra kroppar skärs av från den nedre, förlorar vi kontakten med den heliga jorden och skadar det feminina inom oss.

I sina försök att tämja sexualitetens och aggressivitetens kraftfulla impulser, har kristendomen (en religion dominerad av män) förlorat ur sikte det grundläggande behovet av en instinktiv andlighet, som varken skadar en mans relation till instinkterna eller relation till naturens värld. Två tusen år efter kristendomens införande ser vi att många av

de saker som föräddas i legenden om Parsifal äger rum i vår tid. Det har krävts en kvinnorevolution, en sexuell revolution och miljöförstörelse av hela vår planet för att visa att den ensidigt maskulina världsbilden är ohälsosam. Långt tillbaka i medeltiden hade Chrétien de Troyes otvivelaktigt bara en vag aning om den manliga identitetens prekära ställning, men ändå gav han en exakt bild av den i riddarfiguren Parsifal. Det är kanske ingen slump att författaren dog innan han hann fullborda sin riddarroman.

Ännu ett element i berättelsen om Parsifal är värd vår uppmärksamhet: tystnaden som omger den blödande lansens och kungens förlorade vitalitet. Kungen nämner aldrig sin skada för Parsifal, och Parsifal vågar inte att ställa några frågor om den blödande lansens - det är som om dessa händelser är så störande att de måste trängas bort. Denna tystnad, som omger den artige unge mannen som försöker göra sin mor till lags, förhindrar att kungarikets problem blir lösta. Som Bernard Sartorius uttryckte det: "Han skulle ha behövt sluta uppträda korrekt på en nivå, för att kunna uppträda

"Riter som upprepas gång på gång kan naturligt nog förlora förmågan att sätta sina utövare i kontakt med de inre djupen och därför bli tomma och sterila. Men vårt behov av ett möte med djupet består likafullt."

adekvat på en annan."

För att kunna uppträda "adekvat på en annan nivå" behöver en man sina instinkter; han kan inte lämna kvar dem i garderoben tillsammans med sina urvuxna klädespersedlar. Männens tystnad kring vad som underminerar deras manlighet håller dem fast som kvicksand.

I Boormans film om Parsifal ("Excalibur") har kungens sjukdom ett samband med de hemsökelsor som sprider kaos i landet: torka, missväxt, pest och barbari. Livet självt har drabbats av sjukdom på grund av männens tystnad och bristande engagemang. Himmelsblå, himmelsk andlighet har lett till okroppslighet och att alla jordiska angelägenheter negligerats. Men Parsifal kan bota kungen genom att ställa en enkel fråga, genom att göra sin röst hörd och konfrontera problemet. På samma sätt kan vi läka vår egen okroppsliga manlighet och de problem som den har givit upphov till. Det är tid för oss att tala, att göra något åt vår inre splittring genom att åter bli ett med vår natur. Det är dags för oss att återupptäcka det som ta-oister och alkemister alltid har hävdad:

*Himmel ovanför, Himmel inunder,
stjärnor ovanför, stjärnor inunder,
allt som finns ovanför
finns också inunder,
lär dig och gläd dig.*

Parsifal är trots allt inte oinitierad. Träningen

som han fick vid kung Arthurs hov hjälpte honom att utveckla sin manlighet i vissa avseenden. Någoting fattas emellertid i denna typ av initiation med dess ensidiga betoning av det heroiska. En sådan manlighet är helt och hållet knuten till det yttre (rustningen), och i denna mening är Parsifals initiation förebilden för den typ av manlig initiation som har dominerat sedan dess. Män har lärt sig att inte gråta; de skall vara disciplinerade, tävlingsinriktade och vinnare. Detta är visserligen grundläggande, nödvändiga stadier i vår psykologiska utveckling, men vi män verkar sakna något som vi lämnat bakom oss när vi "växte ur" stamsamhället.

Initiationsriter

Som jag nämnde i första kapitlet var ritualer för att initiera unga män mycket vanliga bland stamfolken. Dessa riter hjälpte tonårspojkar att bli sanna söner till sina fäder. De markerade en officiell separation från modern och gjorde tonåringen till man.

I stamsamhället utgjorde initiationen en sorts "tröskeltillvaro" mellan en viss samhällsposition som individen skulle lämna och en ny som han skulle inta. I symbolisk mening upphörde de som skulle initieras att existera. De blev osynliga och man talade om dem i tredje person även när de var närvarande. De ansågs vara androgyna eller könlösa, och de täcktes med kalk, lera eller aska för att symbolisera att de återvänder till jorden och till de dödas värld. De måste dö i ett tillstånd för att bli pånyttfödda i ett annat. Vi kan känna igen "nedsmutsningen" som ett inslag i vår tids svensexor eller i de skändningar som ibland förekommer vid högskolor och universitet, men naturligtvis har den djupare innebörden numera gått förlorad.

Den som skulle initieras sattes tillfälligtvis på undantag innan han släpptes in igen med sin nya identitet. I denna betydelse blev den som initierades faktiskt en ny person; i framtiden talade han förmodligen om sitt barn-jag som om han talat om någon annan. Övergångsriten följer det arketypiska mönstret död-nedstigning-pånyttfödelse och ritualen ger en yttre, konkret form åt en inre, symbolisk process.

/Initiationsymbolerna/ hämtas i många samhällen från dödens fysiologiska yttringar, t ex sönderfall och förruttnelse, men också från andra fysiska processer som har en negativ prägel, t ex menstruationen (ofta sedd som frånvaro eller förlust av liv)... Den nyinvidge kan bli begravnen, tvingad att ligga orörlig i samma ställning som ett lik. Han kan täckas med svart färg och tvingas att leva tillsammans med monstros maskerade män som representerar de döda eller, ändå värre, de icke-döda. Metaforer för sönderfall appliceras ofta på noviserna; de tillåts gå omkring smutsiga och trasiga och de identifieras med jorden, den materia till vilken varje enskild individ återvänder... (Turner,V.: The Forest of Symbols, citerad av Jan O. Stein och Murray Stein i "Psychotherapy, Initiation and the Midlife Crisis," i Betwixt and Between: Patterns of Masculine and

Denna tonvikt vid naturliga, biologiska processer förbundna med jorden och med den mänskliga metabolismen står i skarp kontrast till de initiationsritualer som Parsifal fick genomgå. Hans initiation handlade enbart om hans heroiska sida och den förbigick helt och hållet kroppens realitet och hans delaktighet i det stoff som världen består av.

Vi vet att jägarnas initiation ägde rum i jordens innandöme. Mytologen Joseph Campbell menade att målningar och ristningar i förhistoriska grottor som de i Lascaux och Pech-Merle hade ett pedagogiskt syfte. Scenerna som målades upp på grottväggarna kom till för att lära nyinvidga hur man skulle jaga och döda djuren, jordens herrar, med vördnad och respekt.

I stamlivets initiationer är smuts en viktig del av ritualen. Jämfört med riddarens initiation med torra, blanka svärd och rustningar är staminitiationerna våta. Här finner vi en förklaring till den blödande lansen i Graallegenden: det som är torrt, skarpt och maskulint måste doppas ned i blodets och sönderfallets fuktighet för att kunna återfödvas. Eftersom män varken kan menstruera eller föda barn, har de ett än större behov att få kontakt med de naturliga biologiska processerna kring död och återfödelse.

Vår moderna kultur visar tydligt hur nödvändiga dessa övergångsriter är - och vilken andlig katastrof som inträffar då de går förlorade. Utan att veta om det upprepar dagens ungdomar av båda könen samma initiationsmönster: den androgyna framtoningen, de monstrosa frisyrerna och de skräckinjagande accessoarerna, de noggrant slitna eller sönderriva kläderna och det medvetna undertryckandet av renlighet och hygien. Detta beteende speglar ett omedvetet behov av att bli initierade, men olyckligtvis tycks ungdomarnas fäder inte förstå deras behov. Unga människor i vår kultur måste, liksom de i stamkulturerna, genomgå en omvandling, en "tröskeltillvaro"; de måste undersöka hur gränserna ser ut för deras framtida identitet.

I ett samhälle som vårt, som är baserat på utseende, skådespel och föreställning, består initiationen för unga människor bara av att de passivt imiterar olika superstjärnor. Våra förfäders initiation har tömts på sitt innehåll och sambandet med ett helgata universum har gått förlorat. Den traditionella initiationens strapasser syftade till att ingjuta denna känsla av delaktighet och sammanhang hos novisen.

Det faktum att vissa staminitiationer innefattar kroppsstympning är en störande realitet. Det förefaller som om dessa stympningar utfördes på ett sätt som var både ömsint och grymt, men det till synes barbariska är stötande för vår moderna känslighet. Men fungerade stympningen enbart som bekräftelse på fädernas auktoritet över sönerna? Vad innebar stympningen psykologiskt?

Målet med initiationen var att ge stöd åt det maskulina jaget. Den rituella stympningen var ett uttryck för underkastelse inför den maskulina principen. Att initieranden, d v s den som initieras, underkastar sig ett lidande som orsa-

kas av "fadern" kan ses som en akt av maskulin kärlek som skär av banden mellan pojken och hans mor, ett uttryck för att mammass pojke är död. Smärtan i stympningen uttrycker den smärta som detta förorsakar. Stympningen etablerar kontakt mellan den initierade och de jordiska, vilda, maskulina elementen som kommer från jordens djupa innandöme. Som filosofen Gustave Thibon uttrycker det:

Sambandet är obevekligt: vi minskar vårt eget lidande bara i samma grad som vi försvagar vår inre, direkta upplevelse av verkligheten. (Thibon, G.; citerad av Stephen Shapiro i Manhood, sid 66.)

Stephen Shapiro tillägger att:

Män som inte förmår lida förblir puerila, utestängda från mänskliga kontakter och från engagemang i den värld de har ärvt. (Shapiro: Manhood, sid 66.)

Detta säger en hel del om vårt ständiga sökande efter tröst!

"Hur socialt vi än lever, så vandrar vi i grund och botten ensamma på vår väg genom livet och måste lära oss att hämta styrka och tröst inifrån oss själva, annars kan vi aldrig mogna och bli vuxna på riktigt."

Jag har berättat i annat sammanhang (*Frånvarande fäder - förlorade söner, CJP 1995*) om "hjärten" Bob som plågades av *en*-samhet trots att han lyckats väl med sin internationella skådespelarkarriär. Han led av att ha förlorat kontakten med verkligheten. Han var avskuren från alla kärleksrelationer och upplevde att det inte längre fanns någon mening med hans liv. Min slutsats var att han helt hade avskurit sig från sina känslor och tagit sin tillflykt till huvudet. Därför uppmuntrade jag honom att göra en imagination och låta känslorna flöda fritt. Han visualiserade då en bild av en manlig hermafrodit som hade flått levande, fängslats med kedjor och hängts upp på en stålvaajer över ett gapande tomt hål.

Efter att ha beskrivit denna bild föll han i gråt: han hade äntligen fått kontakt med sitt eget lidande. Bob upptäckte senare att han, genom att acceptera sitt eget lidande, kunde få tillbaka den känsla av gemenskap med andra som han hade förlorat. Denna upptäckt förbättrade hans allmänna stämningsläge och var också till fördel för hans skådespeleri. Hans värld återfick sin mening.

Vare sig lidandet påtvingas oss eller vi går in i det frivilligt, är det ett grundläggande existentiellt faktum. Vi ifrågasätter aldrig de njutningar som kommer i vår väg, men vi har alltid svårt att acceptera sådant som bereder oss sorg och smärta. Den stympning som utförs av

stamfäderna kan ses som ett försök att ge mening åt denna oundvikliga dimension av det mänskliga livet. Stamfäderna är medvetna om att lidandet inte kan undvikas utan ingår som en naturlig del i vår tillvaro.

Trots sin synbara brutalitet uttrycker den rituella stympningen en mycket enkel sanning: för att bli genuint mänskliga varelser måste vi öppna oss för en värld av oförutsedda händelser, som inte kommer att bespara oss någonting. Det är nästan som om den mänskliga substansen måste förstöras och brytas ned så att dess essens kan framträda. Men även om sonens omedvetna, odifferentierade barn-domsvärld sprängs sönder i initiationen, är syftet med initiationen inte bara att han ska vinna inträde i en värld som är absurd; målet är att bereda honom tillträde till ett större sammanhang, ett större universum. Han blir en värdig deltagare och en ansvarig medlem i samhällsgemenskapen. Med sina handlingar bidrar han nu till att upprätthålla den kosmiska ordningen.

Den största skillnaden mellan stympningen av Fiskarkungen och stympningen av stammens initierade ligger i att den förra är passiv medan de senare deltar aktivt. Fiskarkungen lider av en skada som förrädiskt drabbade honom; initiationens stympning utförs i enlighet med ritualen och förmedlar en mening som går bortom både den som stympar och den stympade. Dessa uråldriga övergångsriter speglar psykets grundläggande lagar som kräver att jaget offerar sin blinda självtillräcklighet och öppnar sig för universum.

När en ung man kastar av sig sin passiva och beroende attityd, måste han möta en annan aspekt av verkligheten. Att lära sig stå ut med lidandet och att själv åstadkomma det när det är nödvändigt, är ett sätt att slå hål på den bekväma bubblan av beroende som vi alla försöker åstadkomma omkring oss själva. Stympningen innebär en våldsamt kontakt med den universella verkligheten - en kontakt som inte kan etableras så länge männen lever under sina mödrars vaksamma blickar.

De initierande fädernas roll är att leda pojkar-na genom övergången från pubertet till vuxenliv, att förklara och överföra kunskap, att ge dem erfarenhet av vad det innebär att vara man. De australiska aboriginerna, till exempel, återskapar en upplevelse för den som ska initieras av hans ursprungliga födelse. De bygger en tunnel av grenar och buskar, sex till tio meter lång, och kräver att pojken tar sig igenom den. Efter en massa skrik och oväsen kommer den nyinvidge ut i andra änden av tunneln, och där välkomnas han med öppna armar och blir högtidligen förklarad som man. Han har fötts på nytt genom en mans kropp och han äger nu ett nytt sinne och en ny kropp.

Efter en mans första födelse får han näring genom sin mors mjölk, men i den andra födelsen får han näring av sin fars blod. De äldste i Kikuyu-stammen i Afrika antar rollen som manliga ammor: pojkar-na får sitta i en cirkel tillsammans med stamfäderna, och var och en av "fäderna" gör med samma kniv ett litet snitt i armen och låter sedan blodet droppa ned i en skål. Genom att dricka detta blod, blir ynglingarna män. Vilket imponerande sätt att bli väl-

komnad i den manliga samhällsgemenskapen! Föreställningen om en ammande far som ger liv med sin kropp framhäver en av de största bristerna i vår egen kultur: nuförtiden blir vi återfödda bara genom våra fäders förnuft. Vi initieras bara in i faderns andliga dimension: hans principer, lagar, regler och bestämmelser. Eftersom våra fäder är frånvarande blir vi själva frånvarande i förhållande till våra kroppar; vi blir okroppsliga, kringvandrande huvuden, avskurna från fysiska sinnesupplevelser. Vi blir avskurna från våra kroppars vitalitet, från vårt blod, och vi är livrädda för kroppsliga kvinnor. Men närvaron i våra kroppar är ju den verkliga grunden för att vara närvarande i världen.

För att anamma en term som psykoanalytikern Jean-Charles Crombez använder, så är kroppen ”transpersonell”; den har samma makt och möjlighet som förnuftet att förena oss med universum. Behovet att överleva i en svårarbetad omgivning lärde våra förfäder att en man måste stå i kontakt med världen genom sina fötter, inte bara genom huvudet. Denna läxa gäller också i dagens samhälle: vår him-

melsblå andlighet behöver berikas av den ”röda” andlighet som kommer från djupet av jordens innandöme.

Efter en av mina föreläsningar reste sig en man i publiken och berättade för oss alla att han och 2-3 andra fäder till pojkar i åldrarna 12 till 16 år planerade att samlas kring en lägereld i skogen för att tala med sina söner om livet, om sex, om de hinder som de själva hade mött och om den glädje de upplevt.

Att skapa speciella symboliska ögonblick som detta, kan hjälpa unga män att etablera sin identitet. Det gör dem medvetna om förbindelsen mellan dem själva och deras fäder. Och fäderna bryter sin egen vanemässiga tystnad för att dela med sig av sina tankar och känslor till sina söner. Genom att visa pojkarna att de är värda denna sorts uppmärksamhet, bekräftar fäderna sina söners status som män.

Ord som gör det möjligt för oss att dela, att stödja, att avslöja och bekräfta är - hur kortvarigt och tillfälligt det än må vara - en central del av denna typ av initiationsupplevelser. Kom ihåg Kristi ord till den förste av hans

apostlar: ”Ditt namn är Petrus, och på denna klippa ska jag bygga min kyrka.” Att bryta igenom tystnaden, att bryta igenom faderns behärskning är en handling av ovärderlig vikt för sonen. Hur välformulerade orden är, och vilken ålder deltagarna har, spelar ingen roll så länge orden är sanna och inte bara formulerade efter någon viss princip. Olyckligtvis inträffar detta bara under extrema omständigheter för många män - vid en fars dödsbädd, till exempel. Uppgiften för en far som ska initiera sin son är inte att låsa sig i någon artificiell roll som den perfekta föräldern eller den stränge uppfostraren. Tvärtom, det är bara genom att visa sin ofullkomlighet som människa, och därmed lösa sonen ur tvånget att bli en gud eller en djävul, som fadern kan underlätta sonens inträde i livet.

Guy Corneau

Centrum för Jungiansk Psykologi AB

Vintervägen 29, S-169 54 Solna. Tel/fax 08-83 07 00